

Nf 21
Nf 21

2

PRORECTOR
REGIÆ FRIDERICIANÆ,

**CHRISTIANUS
THOMASIUS, JCT.**

POTENTISSIMI BORUSSIÆ REGIS ET SERENISSIMI SA-
XONIÆ DUCIS MAURITII WILHELMI CONSILIARIUS
RESPECTIVE INTIMUS, PROFESSOR JURIIUM ORDINAR.

una cum

PROFESSORIBUS

reliquis,

CIVES ACADEMICOS

AD FERIAS RESURRECTIONI DOMINICÆ

**SACRAS, spiritu sanctificationis, secundum
quem definitus ex illa est Filius Dei in potentia,
in spiritu & veritate colendo, celebrandas
fideliter,**

Omnes ac singulos pie hortatur atq; invitat.

b.

2.

IN NOMINE DOMINI ET DEI NOSTRI,
JESU CHRISTI!

Hæc! is homo verè *Dominus est nos-
ter*, qui sua in potentia *resurrexit a
mortuis*; qui, veluti *secundum car-
nem ex semine Davidis* prodiit, ita *se-
cundum æternum divinæ suæ natu-
ræ spiritum*, ex quo genus humanum
denuò *sanctificandum* erat, stupendo
illo *Resurrectionis* opere, Filii Dei
soliis proprio, palam ostendit, tantoq; potentie experi-
mento *definit* supra omnem distinctionis modum, se
ipsum Deum verum, se Omnipotentis verè unigenam esse;
nominatus *JESUS*, utpote qui unus verè sospitat uni-
versos; nominatus *CHRISTUS*, utpote qui infinita pleni-
tudine sic unctus est, ut inter homines verè fons unus san-
ctitatis sit factus, &, *quicumq;* *sanctificantur* ex ipso, unà cum
sanctificante suo hoc capite, sancti ex uno ipsius Patre essent
omnes. Hebr. II, 11.

Quæ quidem *Paschalis* doctrina continetur iis ver-
bis Rom. I, 4. *Jesum Christum, Dominum nostrum, definitum
ipsum esse filium Dei in potentia, secundum spiritum sanctifica-
tionis, ex resurrectione à mortuis.* Ne Ethnicorum qui-
dem

dem sapientiores ignorant. *definitionis* vocabulum hujusmodi vim præ se ferre, ut *quasi involutum illud evolvat, de quo queritur.* Quid verò magis reconditum erat corruptis mortalium mentibus, quam, ipsum Dei Filium esse natum è Virgine, & mortuum pro omnium erratis? Quocirca est admiranda consensio illa *Angeli Gabrielis*, annunciantis *Conceptionem*, & *Pauli Apostoli*, *Resurrectionem* exponentis. Hanc enim Doctor Gentium divinitus nobis sic commendat, ut in ea monstret indubitatum *cognoscendi principium*, immo *definiendi*, hoc est, præcise & aperte discernendi, qualis & quanta sit *DEITAS* Jesu Christi; quæ nempe nulli creatorum, nec spirituum, nec hominum, conveniat, verùm unico Dei Filio, spectato & in *potentia* ista vivifica, & secundum *spiritum*, qui ex infinita *sanctificandi* efficacia sit æstimandus, sine quo is nec ipse, nec pro aliis sanctitatis expertibus, resurgere valuisset. At qui isthæc universa an non præcinebat *Gabriel*? Tu quidem, ad *Mariam* inquit, *vocabis nomen ejus Jesum*; at ille tam magnus erit, ut vocandus sit *Filius Dei*, & ne quis dubitet, immensam Deitatem intelligi, *Filius Altissimi*; atque is adeo est magnus, ut ipse *potentia* sit *Altissimi*: tum vero hinc *sanctum* id, natum ex *Maria*, sic conspicuum, post mortem maxime, redditum iri, affirmat, ut non possit non definite agnosci *Filius Dei*, atque exclamari. Ita utique ex resurgendi *potentia*, juxta *sanctificationis spiritum*! huic quippe omnino, quicquid in resurrexione pro nobis facta elucet, acceptum referendum est. *Vocari* autem, pro mente *Angeli*, significare idem, quod *exclamari*, manifesto compertum atque deprehensum vulgari; re vera esse *Filium Dei* ab æterno unigenitum, & usque adeo manifestatum quidem, ut de

* (4) *

Hujus nominis veritate certò constet; *Cyrillus Alexandrinus* suo id tempore contra *Nestorium*, alique complures adversus *Sabellium*, *Samosatenum*, *Arium*, *Photinum*, *Servetum* & *Socinianos*, satis demonstrarunt. Iterum *Paulus* idem confirmat 1. Tim. III, 16. Deus (in potentia, per resurrectionem potissimum) conspicuus factus in carne, justificatus in spiritu, conspectus ab Angelis, predicatus gentibus, creditus in mundo, sursum receptus in gloria. Quod quando mysterium pietatis Apostolus dicit tantum, cujus magnitudo negari nequeat; quid sentit aliud, quam quod derivet illud omne ex spiritu sanctificationis in Christo? Postquam enim in Christo, humana caro, æterni spiritus, cui sanctificatio omnis debetur, communionem iniiit; morte ipsius ac resurrectione effectum habemus, ut omnia nobis divina Christi potentia, quæ ad vitam & pietatem donata est, per agnitionem illius, qui vocavit nos per gloriam atque virtutem, conferantur: quibus maxima nobis ac pretiosa promissa dono dedit, ut per hæc steterimus divina confortes indolis, modo corruptionem, quæ in mundo in cupiditate inest, serio fugerimus. 2. Pet. 1, 3, 4.

Recte in locum nostrum *Erasmus*, expensens *Origenis* sententiam, sequentibus verbis utitur. Hominem fuisse Christum, evidens est argumentum, quod natus sit ex semine *David*: id ipsis comprobatum est sensibus. At declarandum erat, eundem esse Filium Dei, id quod semper fuerat, sed ignotum erat mundo. Quem igitur constabat esse hominem, is declaratus est esse Filius Dei. Caro declarat filium Dei ac Deum. Idque declaratum est, cum aliis quidem modis, nempe vaticiniis Prophetarum, signis innumeris, tum vero præcipue ex resurrectione mortuorum. Unde *B. Jac. Wellerus*,
Pa-

Patrum Græcorum interpretationibus collatis, optime expositionem hujus versiculi hanc suppeditat: *demonstratum, efficaciter & certo declaratum, & evictum esse ex miraculis innumeris, & præcipue ex resurrectione, quod Christus Jesus sit verus & natura Filius Dei, sicque à communi omnium creaturarum sorte separandus, ut Hesych. per à Poplzev exponit.* Sic enim Thomas veram Christi Deitatem ex resurrectione intelligebat. Idem annectit, declaratum quidem, etiam esse Filium Dei ex eo, quod multa corpora sanctorum resurrexerint cum Christo: Matth. XXVII, 52. (qua de re Thaddæi testimonium illustre est Euseb. Hist. Eccles. l. I. c. 13. quo pacto mortuos, qui multis retro seculis sepulti jacebant, secum una suscitaverit, & solus quidem è caelo descenderit, ascenderit vero ad Patrem cum maximo comitatu) sed hanc Origenis & Hieronymi illustrationem non exhausturum sensum Apostolicum; qui per resurrectionem mortuorum non designat *subiecta* resurgentia, sed *statum*, unde quis venit: quemadmodum 1. Cor. XV, 12. Christus dicitur *resurrexisset ex mortuis*; & Act. XXVI, 23. *primus ex resurrectione mortuorum.*

Deplorandus hinc venit error pestilentissimus Naturalistarum & aliorum, qui, ad salutem æternam obtinendam non usquequaque necessariam esse Christi cognitionem, perverse statuunt. Quo magis tenendum firmiter, quod Petrus Senatui Hierosolymitano inculcat Act. IV, 12. *Non est in alio quoquam salus, nec aliud nomen sub caelo, quod datum sit hominibus, per quod oporteat nos servari.* Salus etenim vel ex nobismet ipsis, in quibus post lapsum nulla; vel, ex alio quaerenda erat. Nec vero Athentenses illam ex ignoti Dei cultu poterant sperare: ubi namque ignorantia, non lucis ibi, sed tenebrarum fors in-

* (6) *

venitur. Act. XVII, 23, 30. Propterea *Paulus* tam necessarium iis proponebat certi illius *VIRI*, à mortuis excitati, agnitionem, ut simul arguens contenderet, *fidem* in ipsum palam omnibus offerri; quandoquidem satis superque sit *DEFINITUS*, ut idoneum fidei *objectum*, ex eo, quod è mortuis resurrexerit, v. 13. Neque alia mens fuit, quàm *Petrus* ab initio tantopere urgebat, *sub omni caelo esse nomen oportere, datum hominibus, per quod serventur*. Sive enim consideres *iram Dei*, quæ revelatur è caelo adversus omnem impietatem & injustitiam Rom. I, 18. unde salus, nisi *Dominus Jesus* sit notus *Mediator*? sive cogites *sanctimoniam*, sine qua nemo videbit *Dominum*; Hebr. XII, 14. unde salus, nisi memineris, *Christum* ea lege unctum, qui non modo per *spiritum æternum* se offerret inculpatum Deo, sed etiam juxta eundem *sanctificationis Spiritum* resuscitaverit se ipsum, ut *emundet conscientiam nostram à mortuis operibus, ad serviendum Deo vivo*. ibid. c. IX, 14. Ita prorsus necessarium est unum salutis nomen omnibus, idque nullum aliud, quàm *Jesu Christi, Domini nostri*.

Quam perditæ autem falluntur pariter *Sociniani*? Intuentès hi in laudata verba *Paulina*, quemadmodum læsi oculi solis radiis perstringuntur, sic veritatem caligine sua pervertunt; comminiscentes, *Christum factum & constitutum esse Filium Dei per resurrectionem*. At sane, ex resurrectione haud factus dicitur *Dei Filius*, sed definitus, demonstratus ac certò declaratus. Nisi temere semper essent, qui præfractè errant, veritatis obviam nimis immemores; *Johannem* illi audientes in Evangelio, de *nativitate Christi* contraria omnia docentem, num de hujus *resurrectione* talia profari non erubescerent? Quando enim *Verbum caro factum est*, quid manifestius, quàm, ut

* (7) *

ut *Chrysoſtomus* & *Theophylactus* commentantur, in ipſo initio fuiſſe Dei Filium, & manſiſſe, quod erat, cum in tempore factus eſt, quod non erat? Et vero quid clariuſ interpretatur *Paulum* noſtrum, quam ſequentia? *ſpectavimus gloriam ejus, gloriam ut unigeniti à Patre*, ita ut plenus gratiæ ac veritatis agnoſceretur. Ergone factus unigenitus eſt per reſurrectionem? nihil abſurdius. Eo ipſo tamen, quod ex reſurrectione gloria unigeniti comparuit in potentia, en! abunde eſt definitus ille, ut talis, coram hominibus. Sin definitus idem eſt Dei filius ex reſurrectione, & quidem ſecundum æternum ſanctificationis ſpiritum; certe nec ſalutem licebit conſequi, niſi illis tantum, quotquot eum exceperint fide conſentanea, Joh. I, 12. credentes ſanctè in æternam ipſius Deitatem, ſine qua neque pro nobis ſemet ipſum, neque nos ſibi ſanctificare poſſet. ib. c. XVII, 19.

Ex quibus omnibus intelligere habetis, *CIVES!* quid officii veſtri ſit erga *Dominum noſtrum, JESUM CHRISTUM*, eo ſpiritu a mortuis reſuſcitatum, quo vos ſanctitate ſua impertire, imbuere & perfundere intendit etiam atque etiam. Audite, atque exercete his ſanctiſſimis diebus, hortationem Apoſtolicam *Juda* v. 20, 21. *Vos autem, dilecti, ſanctiſſimæ veſtræ fidei ſuperſtruentes vos ipſos, in Spiritu S. orantes, in charitate Dei vos conſervate, exſpectantes miſericordiam Domini noſtri Jeſu Chriſti in vitam æternam.* Cæterum, ſi de ſuperſtruendi ratione eſtis ſolliciti, nec immerito quidem; facile aſſequimini, quod ſanctiore divini Verbi meditatione opus ſit, quæ tres illos fructus pariat in animabus veſtris: nempe, ardorem precum in Spiritu Sancto, tanquam certiſſimum fidei exercitium; cuſtodiam veſtrùm in charitate Dei perſuenda,

da, ceu fonte omnis boni; & patientissimam æternæ vitæ spem, non aliter expectandæ, quàm ex Domini misericordia, cujus sensu omnia superantur. Minime ad hæc idonei sunt, qui mortem Christi nondum applicant intra se ad pravos affectus enecandos. Si quis resurrectionem Filii Dei a mortuis crediderit, an mortuus in peccatis maneat? *Spiritus Sanctificationis*, secundum quem *DOMINUS* se excitavit ultrò, sanctum efficiat necesse est illum, qui Dei Filium penes se *in potentia definitum* adorabit. *Vivifica vis resurrectionis Domini* a quibus mentibus recipitur, neutiquam hæc manent impotentes; sed, *morti istius conformes factæ, & penitentia & patientia*, quo magis a vitiis abhorrent in Christo, eò fortius omni virtute exuberant, *occurrentes obviam resurrectioni mortuorum*. Philipp. III, 10, 11. Sic omnino, sic animatos reddit *supereminens illa magnitudo potentie Christi* eos, qui non secundum spiritum hujus mundi credunt, verum eandem juxta *efficaciam roboris virium ejus, quam exseruit per resurrectionem*. Eph. I, 19, 20. Atque ita demum verè utimur, verè fruimur Jesu Christo, ut Domino nostro, *qui traditus propter peccata nostra, & propter justificationem nostram gratuitam resuscitatus est*: Rom. IV, 25. ut dehinc etiam *pleni fructibus justitiæ simus, qui per Jesum Christum fiunt, ad gloriam & laudem Dei*. Philipp. I, 11. Hæc festi, ac pietatis vestræ summa! P. P. in Un. Frid. ip[s]is
Fer. Paschal. a. MDCCIX.

Typis CHRISTOPH. ANDRÆ ZEITLERI, Acad. Typ.

Ja 3070 ✓

(1)
Nur für den Lesesaal!

ULB Halle 3
001 874 462

sb

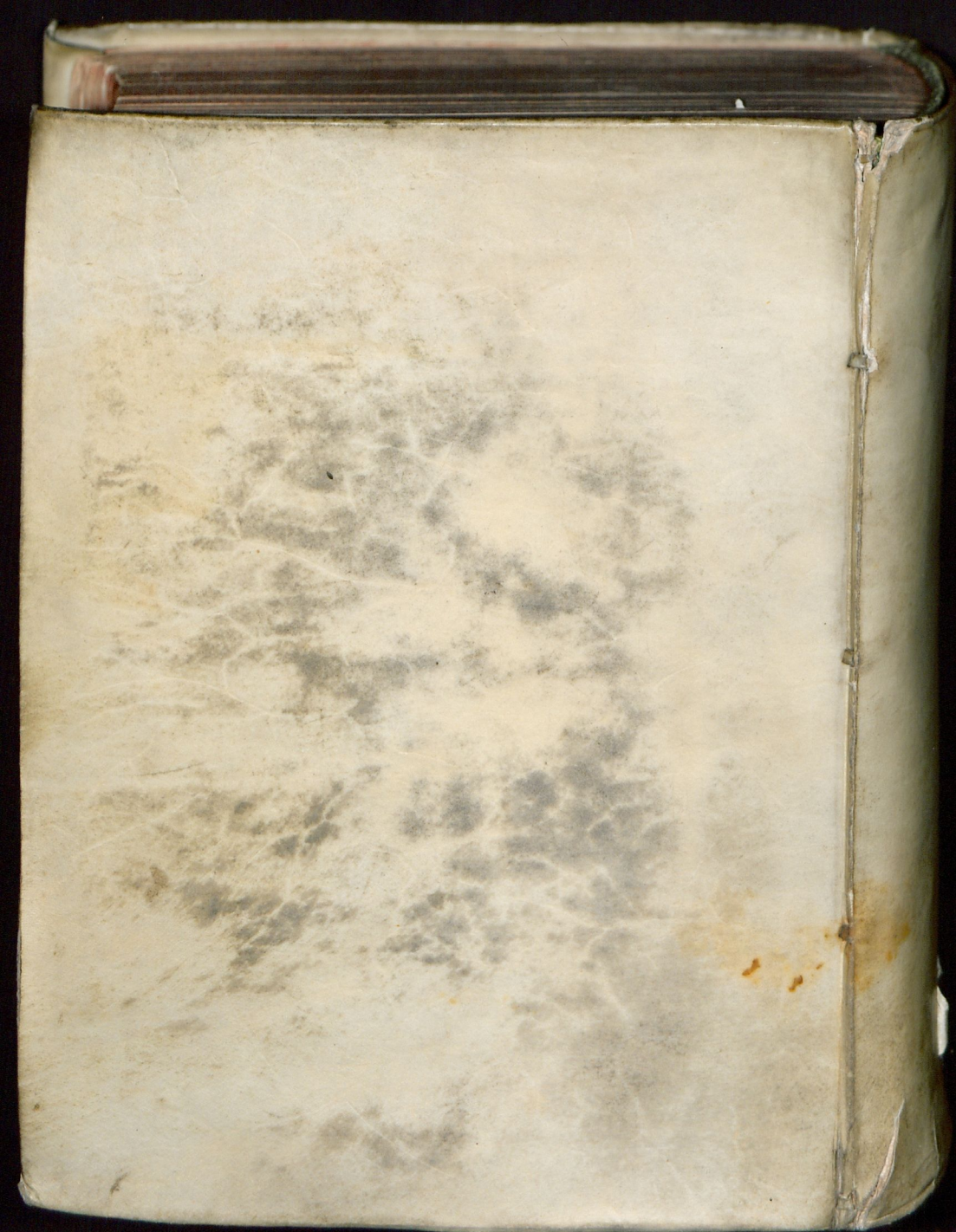
VD 78

WOM

Wt.

PRORECTOR
REGIÆ FRIDERICIANÆ,

**CHRISTIANUS
THOMASIUS, JCT.**

POTENTISSIMI BORUSSIÆ REGIS ET SERENISSIMI SA-
XONIÆ DUCIS MAURITII WILHELMI CONSILIARIUS
RESPECTIVE INTIMUS, PROFESSOR JURIIUM ORDINAR.

una cum

PROFESSORIBUS

reliquis,

CIVES ACADEMICOS

AD FERIAS RESURRECTIONI DOMINICÆ

SACRAS, spiritu sanctificationis, secundum
quem definitus ex illa est Filius Dei in potentia,
in spiritu & veritate colendo, celebrandas
fideliter,

Omnes ac singulos pie hortatur atq; invitat.

2

6.

2.